

เครื่องไทยธรรมบุชากัณฑ์เทศน์ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

พุทธศักราช ๒๕๖๒

เครื่องไทยธรรมบุชากัณฑ์เทศน์ในพระราชพิธี บรมราชาภิเษก

เครื่องไทยธรรม หมายถึงสิ่งของที่ถวายพระภิกษุสงฆ์ ในวันอาทิตย์ที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจุดธูปเทียนดูหนังสือเทศน์ และเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ถวายศีล และถวายพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประเคนเครื่องไทยธรรมบุชากัณฑ์เทศน์ถวายสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก จัดสร้างขึ้นใหม่โดยสำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร ประกอบด้วย บาตรประดับมุก และหีบประดับมุก บาตรประดับมุกทรงมะนาวแป้น ฝาบาตรประดับมุก พื้นฝาบนของบาตรประดับมุกหีบเต็มพื้นที่(ปูพื้นอย่างโมเสค) ด้านบนเป็นรูปเหลี่ยมเพชรบนพื้นมุกฝาบาตรประดับด้วยลายโลหะสลัก ดุนฉลุทองแดงชุบทองเป็นลายพระจุฬามงกุฎมหาวชิราวุธประดิษฐานบนพานปากกระจับ ๒ ชั้น ประกอบด้านซ้ายและขวาด้วยฉัตรบริวารพื้นสลักโลหะลายเบ้า เขียนทองลายพันธุ์พฤกษา ล้อมรอบด้วยสร้อยห้อยดวงมหาจักรี ขอบชายด้านข้างประดับมุกเป็นกรอบเส้นลวดวิงล่างและบน ในกรอบเป็นลายจตุรัสลับเสี้ยวจตุรัสโดยรอบ ขอบชายระบายฝาบาตร ประดับด้วยโลหะสลักดุนฉลุทองแดงชุบทองลายอัฐมงคลโดยรอบ เชิงบาตรประดับมุก ถวายพร้อมหีบประดับมุกแบบปูพื้นเต็ม ฝาด้านบนประดับพระปรมาภิไธย ย่อ วปร. และข้อความพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นหีบใบใหญ่ภายในบรรจุหีบใบเล็กสามใบ

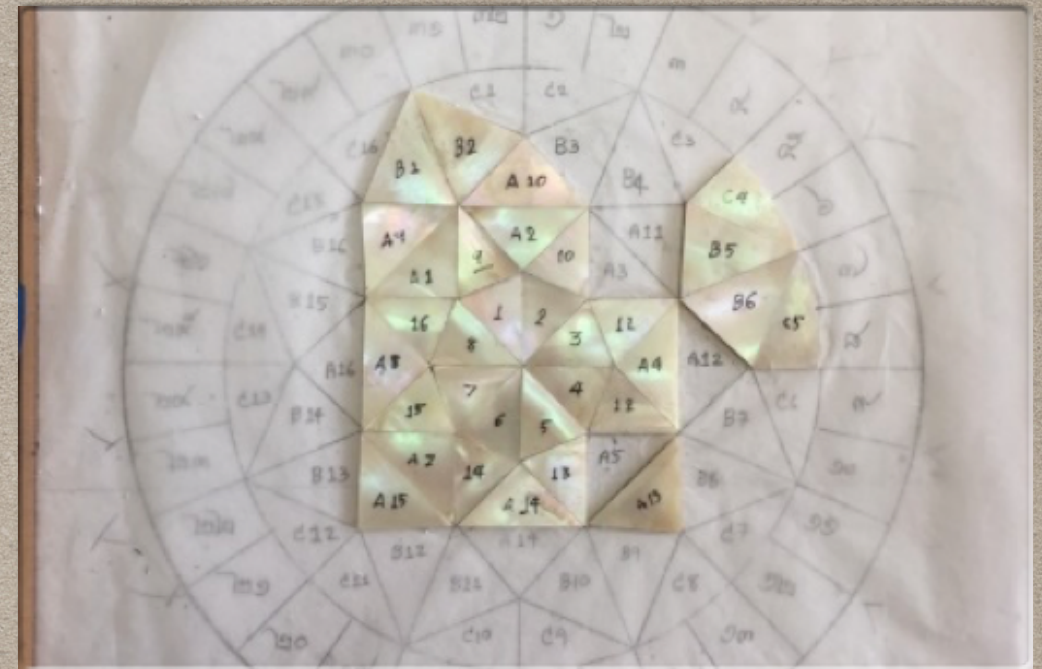
การจัดสร้างเครื่องไทยธรรมบูชาภัณฑ์ บาตรประดับมุก และหีบประดับมุก

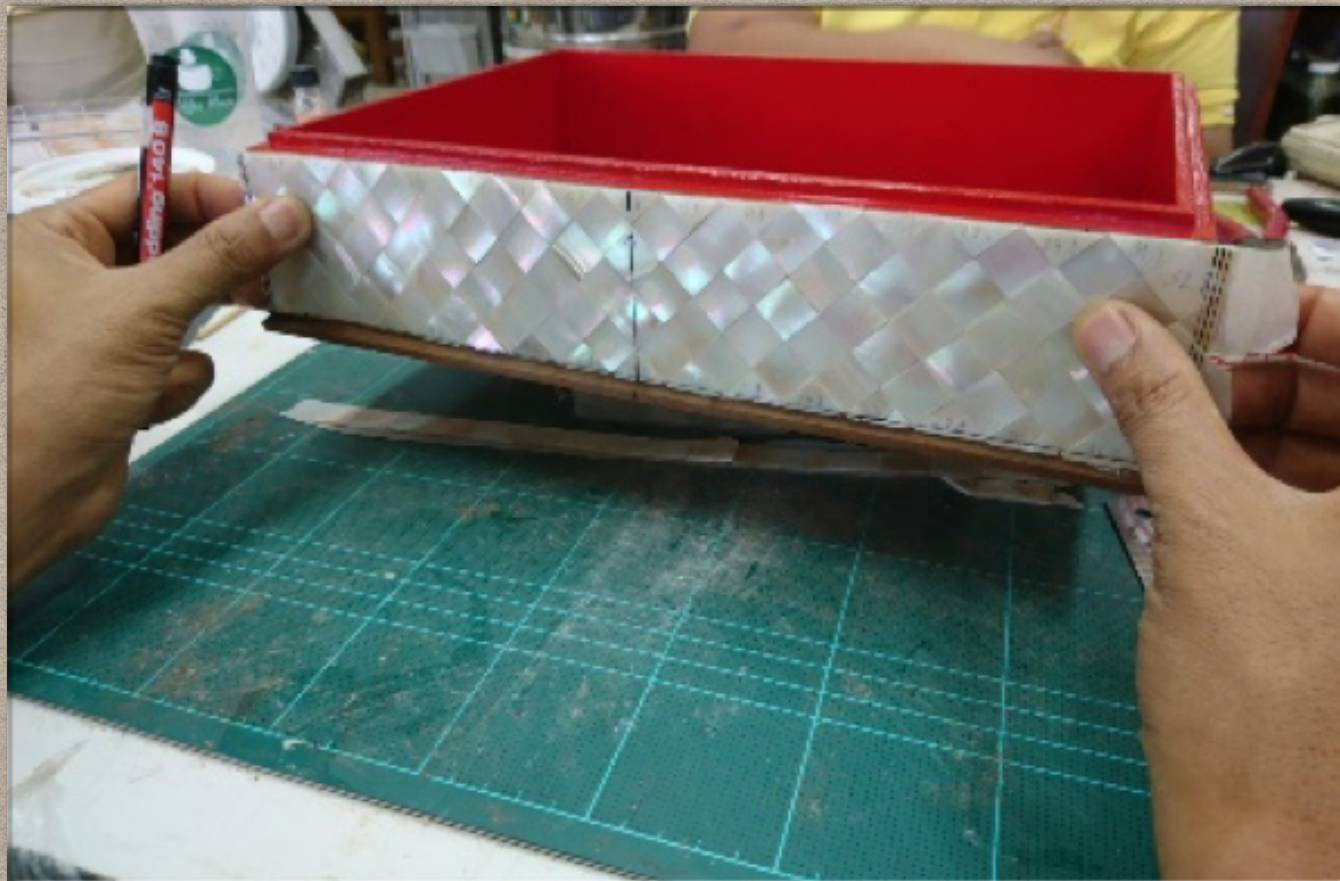
การออกแบบลวดลายประกอบฝาบาตร นายสมชาย ศุภลักษณ์
อำไพพร ผู้ออกแบบ นำแบบตราพระราชลัญจกรประจำพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รูปวชิราวุธซึ่งหมายถึง สายฟ้าอันเป็นเทพศาสตราของพระอินทร์ มีแบบตามพระราชนิยมในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้านบนมี พระเกี้ยว มีแบบตามพระราชนิยมในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แทนคำว่า “อลงกรณ์” ซึ่งแปลว่า เครื่องประดับ เป็นพระราชลัญลักษณ์ของพระบรมนามาภิไธย “มหาวชิราลงกรณ์” เปล่งรัศมีเป็นสายฟ้า ประดิษฐานอยู่บนพานแว่นฟ้า พร้อมด้วยฉัตรบริวาร รูปวงรี นำมาปรับให้อยู่ในรูปวงกลมตามรูปทรงฝาบาตร ลายขอบบนบาตรนำแบบสายสร้อยห้อยดวงมหาจักรี มาใช้เป็นแบบในการออกแบบลายขอบบาตรและใช้ลายมงคล ๘ ประการ ประดับประกอบที่ชายระบายฝาบาตร

เตรียมเปลือกหอย การเตรียมเปลือกหอย นำหอยโข่งมา
ขัด ตัดแบ่ง เลือกส่วนที่เป็นฝาบนที่มีพื้นระนาบแบนเรียบ
มาขัดเจียรปรับให้แบนเป็นแผ่นเรียบตรงมีความหนา
ประมาณเหรียญ ๑ บาท

ประดับเปลือกหอยมุกบนพื้นหุ่นฟาบাত্র และหุ่นหีบไม้
ยาฉิวด้วยอีพอกซีทิงให้แห้งสนิทจึงขัดผิวชิ้นงานให้เรียบ
ด้วยกระดาษทรายเบอร์ละเอียดให้ได้ผิวระนาบเรียบ

ลวดลายโลหะสำหรับ ประดับบนฝาบาตร และหีบ

การสลักลวดลายในส่วนที่เป็นโลหะตราพระราชลัญจกร
ประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐
พระจุฬามงกุฎมหาวชิราวุธ จัตุรบริวาร พานปากกระຈັບ ๒
ชั้น สายสร้อย ดวงมหาจักรี และลายมงคล ๘ ประการ
จำหลักทองแดงลายเบา โดยนำมาสลักเดินเส้นตามแบบ
ลาย จากนั้นดุนตัวลาย สลักแต่งเก็บรายละเอียด จด
ลวดลายจนครบทุกชิ้น นำไปชุบทอง ติดประดับบนฝาบาตร
และหีบตามรูปแบบต่อไป

สลักเดินเส้นตามแบบลาย จากนั้นดุนตัวลาย
สลักแต่งเก็บรายละเอียด ฉลุลวดลายจนครบ
ทุกชิ้น นำไปชุบทอง ติดประดับบนฝาบาตร

เครื่องไทยธรรมบุชากัณฑ์เทศน์ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒

จัดสร้างขึ้นงานโดย

กรมศิลปากร สำนักช่างสิบหมู่ กลุ่มประณีตศิลป์, ศูนย์ศิลปะและการช่างไทย

♣ นายสุรัฐกิจ พืระพงศ์ศิลป์

♣ นายอำพล สัมมาวุฒธิ

♣ นายกัมพล จันทรงษ์

♣ นางอัจฉริยา บุญสุข

♣ นายอภิสิทธิ์ จุลพรรณ

♣ นายสายันต์ ยอดนวล

♣ นายธนาวัฒน์ ตราชูชาติ

♣ นายอุดมพร สายประสิทธิ์

♣ นายมนตรี ชื่นช่วย

♣ นายเกียรติศักดิ์ ศิลป์ประดิษฐ์

♣ นายทศพล ถังมณี

♣ นายจารึก สาระทิพย์

♣ นายฐิติ หัตถกิจ

♣ นายเกษมสันต์ ยอดสง่า

♣ นายธนาวรรณ หล่อประโคน

♣ นายทินวิช ศรีรักษา

♣ นายเอกชัย เนวชื่น

♣ นางสมคิด สัมมาวุฒธิ

♣ นางวรวิธ ดวงแก้ว

♣ นายมงคล กฤษนาวิน

ผู้อำนวยการสำนักช่างสิบหมู่

นักวิชาการช่างศิลป์เชี่ยวชาญ

นักวิชาการช่างศิลป์ชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการช่างศิลป์ชำนาญการพิเศษ

นายช่างศิลปกรรมอาวุโส

นายช่างศิลปกรรมอาวุโส

นายช่างศิลปกรรมอาวุโส

นายช่างศิลปกรรมชำนาญงาน

นายช่างศิลปกรรมชำนาญงาน

นายช่างศิลปกรรมชำนาญงาน

นายช่างศิลปกรรมชำนาญงาน

นายช่างศิลปกรรมปฏิบัติงาน

นายช่างศิลปกรรมปฏิบัติงาน

นายช่างศิลปกรรมปฏิบัติงาน

นายช่างศิลปกรรมปฏิบัติงาน

นายช่างศิลปกรรมปฏิบัติงาน

นายช่างศิลปกรรมปฏิบัติงาน

นายช่างประณีตศิลป์ ท 2

ช่างประณีตศิลป์ ช 4

นายช่างประณีตศิลป์

ภาพถ่าย รวบรวม เรียบเรียง

◦ นางประภาพร ตราชูชาติ

◦ นายธีระวัฒน์ สมโสภาพ.

นักวิชาการช่างศิลป์ชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการช่างศิลป์ปฏิบัติการ